

Examenul național de bacalaureat 2023

Proba E. c)

Istorie

Varianta 6

BAREM DE EVALUARE ȘI DE NOTARE

Filiera teoretică, profil umanist, toate specializările; Filiera vocațională - profil artistic, toate specializările; - profil sportiv, toate specializările; - profil pedagogic, specializările: bibliotecar-documentarist, instructor-animator, instructor pentru activități extrașcolare, pedagog școlar, educator-puericultor; - profil teologic, toate specializările.

- Se punctează orice modalitate de rezolvare corectă a cerințelor.
- Nu se acordă punctaje intermediare, altele decât cele precizate explicit în barem. Nu se acordă fracțiuni de punct.
- Se acordă zece puncte din oficiu. Nota finală se calculează prin împărțirea la zece a punctajului total acordat pentru lucrare.

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

1. **2 puncte** pentru răspunsul: Constituția din 1866/Constituția **Se punctează orice mod de redactare a răspunsului corect (prin precizare/menționare sau în enunț).**
2. **2 puncte** pentru oricare dintre răspunsurile: *Puterea legislativă era exercitată de Parlament (bicameral) și de Domn, adoptarea legilor implică acordul Adunării Deputaților, Senatului și Domnului etc.* **Se punctează orice mod de redactare a răspunsului corect (prin citat din sursă/menționare sau în enunț).**
3. **câte 3 puncte** pentru fiecare răspuns: România, Imperiul Otoman **Se punctează orice mod de redactare a răspunsului corect (prin precizare/menționare sau în enunț).** (3px2=6p)
4. **3 puncte** pentru scrierea literei **B**
5. **7 puncte** pentru scrierea oricărei relații cauză-efect stabilite între două informații selectate din sursa **A**, precizând rolul fiecăreia dintre aceste informații (*cauză*, respectiv *efect*)
Exemple: cauză: *Constituția din 1866 a fost elaborată și votată de Adunarea Constituantă în pofida repetatelor proteste ale reprezentanților marilor puteri și efect: astfel că reprezintă [...] un act de energie făcut de conducerea unui stat mic, supus unor serioase și diverse presiuni SAU cauză: pentru că se urmărea sublinierea și mai exactă a dorinței de independență și efect: în legea fundamentală adoptată în 1866, nu exista nicio referire în legătură cu suzeranitatea Imperiului Otoman sau regimul de garanție colectivă europeană etc.*
6. **câte 1 punct** pentru menționarea oricăror alte două acțiuni, din plan intern, la care participă românii în a doua jumătate a secolului al XIX-lea, în afara celor precizate în sursele date (1px2=2p)
Exemple: elaborarea Rezoluțiilor din Adunările ad-hoc, dubla alegere a lui Al. I. Cuza, adoptarea Legii rurale etc.
câte 2 puncte pentru prezentarea fiecărei acțiuni menționate - o scurtă expunere în care sunt precizate două informații referitoare la acțiune (2px2=4p)
7. **4 puncte** pentru menționarea oricărei asemănări între două fapte istorice desfășurate de români în cadrul *crizei orientale* din a doua jumătate a secolului al XIX-lea
Exemple: vizează obținerea independenței de stat, caracter antiotoman etc. **Se punctează orice mod de redactare a răspunsului corect (prin precizare/menționare sau în enunț).**

SUBIECTUL al II – lea

(30 de puncte)

1. **2 puncte** pentru răspunsul: Țara Românească **Se punctează orice mod de redactare a răspunsului corect (prin precizare/menționare sau în enunț).**
2. **2 puncte** pentru răspunsul: al XVI-lea **Se punctează orice mod de redactare a răspunsului corect (prin precizare/menționare sau în enunț).**
3. **3 puncte** pentru răspunsul: Liga Sfântă
3 puncte pentru menționarea oricărei atitudini a unui stat din spațiul românesc extracarpatic față de aceasta, precizate în sursa dată **Exemple:** *La alianță au mai aderat Spania, Veneția, Statul Papal (inițiatorul formal al tuturor alianțelor creștine), ducatele Mantova, Toscana și Ferrara, precum și Transilvania, Țara Românească și Moldova.; în 1594 Moldova aderă la Liga Sfântă etc.* **Se punctează orice mod de redactare a răspunsului corect (prin citat din sursă/menționare sau în enunț).**
4. **câte 3 puncte** pentru menționarea, din sursa dată, a oricăror două informații referitoare la acțiunile militare antiotomane (3px2=6p)
Exemple: *Cu ajutoare din Transilvania și Moldova, dar mai ales cu propriile forțe din țară și cu mercenari din Balcani [...], Mihai Viteazul avea să obțină victorii strălucite împotriva turcilor, atât la nord cât și la sud de Dunăre; Oștile ardelene [...] sunt menționate în surse, alături de cele ale*

domnului român, în luptele cu turcii din anii 1594-1595, au împiedicat ocuparea Țării Românești de Imperiul Otoman etc. **Se punctează orice mod de redactare a răspunsului corect (prin citat din sursă/menționare sau în enunț).**

5. **4 puncte** pentru formularea, pe baza sursei date, a oricărui punct de vedere referitor la Tratatul de la Alba-Iulia

câte 3 puncte pentru selectarea, din sursa dată, a oricăror două informații care susțin punctul de vedere formulat **(3px2=6p)**

Exemple: Transilvania intervine în politica internă a Țării Românești prin Tratatul de la Alba Iulia. Informațiile care susțin punctul de vedere sunt: *Prin Tratat, [...] taxele locuitorilor Țării Românești și veniturile voievodului acesteia urmau să fie fixate de către dieta Transilvaniei și Mihai Viteazul nu mai avea practic autoritate asupra propriilor boieri, nu-i mai putea condamna la moarte fără aprobarea lui Sigismund [Báthory]* SAU Tratatul de la Alba Iulia are consecințe în plan religios. Informațiile care susțin punctul de vedere sunt: *Mitropolia Ortodoxă a Transilvaniei era reșezată oficial sub jurisdicția Mitropoliei Țării Românești și în 1596, domnul de la București obținea aprobarea de a întemeia pe dealul de lângă cetatea Albei [...] o mănăstire ortodoxă românească.* etc. **Punctajul total (10 puncte) sau cel parțial (7 puncte) se acordă răspunsului care cuprinde atât punctul de vedere, cât și informațiile/informația. Nu se punctează doar punctul de vedere sau doar informațiile/informația.**

6. **4 puncte** pentru argumentarea afirmației date - prezentarea oricărui fapt istoric relevant (**de exemplu:** Tratatul de la Brașov, cruciada de la Varna etc.) prin precizarea a două informații referitoare la acest fapt și prin utilizarea conectorilor care exprimă cauzalitatea (*deoarece, pentru că* etc.) și concluzia (*așadar, astfel* etc.)

SUBIECTUL al III – lea

(30 de puncte)

Informația istorică – 24 de puncte distribuite astfel:

- **2 puncte** pentru precizarea oricărei practici politice din perioada stalinismului utilizate în România, în a doua jumătate a secolului al XX-lea (**de exemplu:** adoptarea Constituției din 1952, represiunea politică etc.)
- **2 puncte** pentru menționarea oricărui fapt istoric desfășurat în perioada național-comunismului, în politica internă a statului român (**de exemplu:** adoptarea Constituției din 1965, utilizarea cultului personalității de către N. Ceaușescu etc.)

3 puncte pentru prezentarea faptului istoric menționat - o scurtă expunere în care sunt precizate două informații referitoare la faptul istoric și se utilizează relația cauză-efect

1 punct pentru precizarea doar a unei informații referitoare la faptul istoric

- **câte 3 puncte** pentru menționarea oricăror două acțiuni de politică externă desfășurate de România în perioada 1951-1980 (**de exemplu:** aderarea la Pactul de la Varșovia, stabilirea relațiilor diplomatice cu R. F. Germania, menținerea relațiilor diplomatice cu Israel după *Războiul de 6 zile* etc.) și a oricărui aspect referitor la fiecare dintre aceste acțiuni (**de exemplu:** România este membru al alianței politico-militare din 1955, reflectă caracteristicile etapei stalinismului în plan extern etc.; este dezaprobată de R.D. Germană, relații la nivel de ambasadă etc.; se adoptă o atitudine diferită de aceea a Pactului de la Varșovia, reflectă caracteristicile etapei național-comunismului în plan extern etc.) **(3px4=12p)**
- **1 punct** pentru formularea oricărui punct de vedere referitor la democrația postdecembristă din România, în perioada 1990-2000 (**de exemplu:** Democrația postdecembristă din România, în perioada 1990-2000, se consolidează prin practici politice din domeniul legislativ., În perioada 1990-2000, democrația postdecembristă din România se caracterizează prin garantarea drepturilor și libertăților cetățenești. etc.)

4 puncte pentru **sustinerea punctului de vedere** formulat printr-un argument istoric – prezentarea oricărui fapt istoric relevant, prin precizarea a două informații referitoare la acest fapt și utilizarea conectorilor care exprimă cauzalitatea (*deoarece, pentru că* etc.) și concluzia (*așadar, astfel* etc.)

Ordonarea și exprimarea ideilor menționate – 6 puncte distribuite astfel:

- **2 puncte** pentru **utilizarea limbajului istoric** adecvat
1 punct pentru utilizarea parțială a limbajului istoric adecvat
- **1 punct** pentru **structurarea eseului** (introducere - cuprins - concluzie)
- **2 puncte** pentru **respectarea succesiunii cronologice/logice** a faptelor istorice
1 punct pentru respectarea parțială a succesiunii cronologice/logice a faptelor istorice
- **1 punct** pentru **respectarea limitei de spațiu**